

SAMMENDRAG AF BOGEN:
ULIGHED, VÆKST OG UDRYDELSE AF FATTIGDOM

Udfordringer og løsninger

Af

**Bjarne Larsen Kron,
2015**

Størrelsen af absolut fattigdom i verden

I 2011, levede omkring *1 milliard mennesker* under den *absolutte fattigdomsgrænse på 1,25 dollars om dagen*. Af disse boede to-tredjedele i mellem-indkomst lande (MIC), en tredjedel i lav-indkomstlande (LIC). Knap halvdelen af befolkningen i Afrika Syd for Sahara (SSA) og tæt på en fjerdedel af befolkningen i Sydasiens levede i absolut fattigdom. Der har siden 1990, hvor 1,8 milliarder levede i absolut fattigdom, været et *strukturelt skifte* i, hvor de fattigste lever, idet et antal meget befolkningsrige lande har flyttet sig op af den økonomiske rangstige. I 1990, tilhørte store lande som Indien, Indonesien, Nigeria, Pakistan og Filippinerne alle LIC gruppen, og Kina tilhørte gruppen af lavere mellem-indkomstlande (LMI). Den første gruppe af lande er nu en del af LMI gruppen og Kina er et øvre middel-indkomst land. Dette strukturelle skifte har vigtige konsekvenser for de politikker, der skal udrydde absolut fattigdom.

Anvendelse af en økonomisk målestok til at vurdere velfærd er en temmelig simpel tilgang. Det har ledt til udvikling og brug af det multi-dimensionelle fattigdoms indeks (MPI), som måler fattigdom ud fra 10 indikatorer, der er organiseret omkring tre dimensioner: Sundhed (børnedødelighed og ernæring), uddannelse (gennemført antal år i skole og børns tilstedeværelse i skolen) og levestandard (elektricitet, forbedrede sanitære forhold, forbedret drikkevand, type af gulv, brændstofkilde til madlavning og ejerskab af aktiver). Tæt på *1,6 milliarder mennesker er MPI fattige*. Af disse lever halvdelen i svær fattigdom. Hvis de, som er i risiko for at falde ned i fattigdom (0,6 milliarder) inkluderes, er der 2,2 milliarder, som enten lever i fattigdom eller er i fare for at falde ind i denne gruppe.

Den centrale udfordring er at udrydde al absolut fattigdom, uafhængig af om den er økonomisk eller multi-dimensionel.

En verden med for meget ulighed

Ulighed i indkomst og formue bliver opfattet som nødvendigt for vækst i økonomier. Der er behov for incitamentter til at belønne folk der tager risiko, har talent og er iværksættere. Hvilket er krævet for innovation og investeringer, forudsætninger for en vækst i produktionen, som kan løfte folk ud af fattigdom. Kagen skal være større, hvis alle mennesker skal have mulighed for at leve et acceptabelt liv uden at gå sulten i seng. Samtidig er der en voksende erkendelse af, at *størrelsen af ulighed betyder noget for økonomisk vækst*. Og uligheden er gået for langt, når de rigeste 80 mennesker i verden ejer det samme som de fattigste 50% - 3,5 milliarder - af verdens befolkning. En sådan grad af ulighed er langt fra nødvendig for at opretholde en incitamentsstruktur for at øge den økonomiske vækst, og den globale indkomstfordeling reflekterer således ikke indsats, men kun meget ulige muligheder.

Uanset om der måles vha. Gini koefficienten eller Palma forholdet, så er MICs den mest ulige gruppe af lande. Specielt lande i Latin Amerika, efterfulgt af SSA, oplever høje grader af økonomisk ulighed.

Der er en række risici forbundet med denne høje, og voksende ulighed. Bortset fra, at det er moralsk uacceptabelt, så er niveauet af ulighed i mange lande en af grundene til uro og oprør. De vækstrater, som er nødvendige for at løfte alle mennesker ud af fattigdom er høj og vanskeligt opnåelige i mange lande, hvis uligheden fortsætter på de nuværende niveauer. Samtidig, med stigende ulighed kan accepten af politiske og økonomiske systemer (og dermed sammenhængskraften i samfundet) forsvinde. Den overdrevne grad af indkomstkonzentration risikerer at lede til ødelæggelse af hele samfund, som også det Verdens Økonomiske Forum har understreget i deres årlige risiko vurderinger.

Bæredygtig økonomisk vækst til udryddelse af fattigdom

Vækst i indkomst for den ene milliard mennesker, der lever under den absolutte fattigdomsgrænse, er specielt vanskelig. Når man har en så lav indkomst, at hele indkomsten bliver anvendt til forbrug, er der ikke nogen mulighed for opsparing og dermed investering, hvilket har katastrofale konsekvenser i form af faldende indkomst – en fattigdoms fælde. Men med en indkomst over subsistens minimum er opsparing og investering mulig, og økonomien har en mulighed for gradvist at kunne blive selvbærende. Men økonomien må vokse med mere end befolkningsvæksten og de årlige afskrivninger af kapitalapparatet for at øge indkomsten per indbygger. Dette kræver et forskelligt sæt af politikker til at sikre økonomisk vækst i områder, hvor folk lever henholdsvis under og over fattigdomsgrænsen.

Effekten på fattigdomsreduktionen fra økonomisk vækst afhænger af et antal faktorer, inklusive indkomstniveauet og graden af ulighed i samfundet. Jo lavere indkomst, jo højere må den økonomiske vækst være for at reducere fattigdommen. Og en højere grad af ulighed gør det vanskeligere at reducere fattigdom vha. økonomisk vækst. Som Verdensbankens Præsident har sagt, så må fattigdoms elasticiteten af væksten ændres, dvs. væksten må have en større effekt for de fattige end det har været tilfældet de sidste 20 år, hvis det skal lykkes at udrydde den ekstreme fattigdom.

Et lands vækstmodel influerer direkte på dets miljø og bidrag til forandringerne af klimaet. Med klimaændringerne som værende en af de største trusler mod menneskeheden i det 21 århundrede, må forebyggelse og tilpasning til klimaændringer være en del af alle tiltag for at udrydde fattigdom og sikre økonomisk vækst. Brugen af termen vækst implicerer derfor, at denne skal være miljømæssig *bæredygtig* og bidrage til at reducere de negative virkninger af klimaforandringerne.

Omfordeling som et centralt politik instrument

Et vigtigt politisk tiltag for at løfte folk permanent ud af absolut fattigdom og sikre at de kan opspare og investere for deres egen opretholdelse af livet, er at de modtager en indkomst-overførsel tilstrækkelig høj til at dække *fattigdomskløften*.

Vil de fattige lande have tilstrækkeligt med indkomst til at omfordele? Vil alle mennesker ikke bare blive fattige, hvis landene starter med at omfordele deres lave indkomster? Svarene på disse spørgsmål er overraskende.

Et princip i en omfordelings politik kunne være at øge skatten på den sidst tjente krone for de 10% der tjener mest. Stigningen i skatten skulle være så stor, at alle der lever under fattigdomsgrænsen efter at have modtaget indkomstoverførslen ville have en indkomst på 1,25 dollars per dag. Hvis dette var tilfældet, ville fattigdomskløften være forsvundet, og ingen ville leve under fattigdoms grænsen mere.

Hvis denne beregning laves på baggrund af information fra Verdensbankens fattigdoms database er det overraskende resultat, at i 86 af de 116 lande der er dækket af analysen, vil det for de 10% med de højeste indkomster maksimalt kræve en øgning i skatten på den sidst tjente krone på 20% for at udrydde al absolut fattigdom. Og af de 30 LICs omfattet af analysen kunne 8 lande klare sig med mindre end en 20% stigning i skatten på den sidst tjente krone. Og i de 86 MICs er det kun i 8 lande, at skatten på den sidst tjente krone skulle øges med mere end 20%.

Den nødvendige omfordelings skat til at udrydde absolut økonomisk fattigdom

% skatte stigning	Antal lande			Total
	LIC	LMI	UMI	
0 - 10	4	31	39	74
10-20	4	8	0	12
20-30	6	3	0	9
30-40	3	1	1	5
40-50	5	1	0	6
50-100	4	2	0	6
Over 100	4	0	0	4

Beregnet på basis af Verdensbankens PovcalNet database, 2015 tal.

Dette burde være en overkommelig opgave i de allerfleste lande. Dette har mindst tre konsekvenser for design af politiktiltag. For det første, da næsten alle MICs kan udrydde absolut fattigdom ved at omfordele en lille del af deres indkomst, så er der ikke nogen grund til af lande i den rige del af verden anvender knappe udviklingsbistands midler, afsat til fattigdomsbekæmpelse, i MICs. For det andet, omfordeling skal også være på dagsordenen, når LIC lande designer strategier for fattigdomsudryddelse. For det tredje, udviklingsbistand skal kun gives til LICs hvor disse lande har eller er villige til at introducere omfordelingsmekanismer med det formål at udrydde, helt eller delvis, absolut fattigdom.

Uddannelse som redskab til mindskelse af ulighed og øgning af økonomisk vækst

Uddannelse spiller to hovedroller i relation til udryddelse af absolut fattigdom. Uddannelse er et mål i sig selv og en del af fattigdoms begrebet, og folkeskole uddannelse til alle vil forbedre et lands ståsted på fattigdomslisten ved basalt set at eliminere denne dimension af multi-dimensionel fattigdom. Den anden rolle er i form af effekten af uddannelse på økonomisk vækst, der er med til at løfte folk ud af fattigdom. Universel folkeskole uddannelse i kombination med en væsentlig del af befolkningen, der gennemfører 8-10 klasse, er et krav for at maksimere effekten af investeringer i uddannelse på den langsigtede indkomst vækst. For at dette kan ske, må de meget store uligheder fjernes i gennemførelses procenter blandt forskellige indkomstgrupper. Og ikke mindst må kvaliteten af uddannelserne forbedres. Som det er nu, er det rystende faktum, at efter 4 års skolegang er der 250 millioner børn i verden, der ikke kan læse og skrive.

Forbedret sundhed for økonomisk vækst og reduktion i fattigdom og ulighed

Ligesom det var tilfældet ved uddannelse, så er sundhed et mål i sig selv og en del af fattigdoms begrebet, og forbedret sundhed for alle vil forbedre et lands ståsted på fattigdoms listen i form af at reducere denne dimension af multi-dimensionel fattigdom. De interventioner som den Globale Fond har lavet for bare at bekæmpe HIV/AIDS, malaria og tuberkulose, har betydet en verden til forskel for millioner af mennesker. Og bragt håb for, at det vha. tilstrækkelig vilje og finansiering er muligt at redde millioner af liv, specielt blandt de fattigste indkomstgrupper i LICs og MICs. For hele samfund vil dette også have positive konsekvenser, i form af at folk forbliver produktive og i form af mindre pres på sundheds faciliteter. En yderligere effekt af forbedret sundhed er dets indflydelse på befolkningsvæksten.

Men dette skal ikke tage opmærksomheden fra andre dele af sundhedssystemet (som det desværre ofte er tilfældet), som har en forpligtigelse til at forebygge og kurere all de andre sygdomme. Der er klare tendenser til *faktisk* skabelse af parallelle systemer, et med mange ressourcer fra den Globale Fond, og et som mangler ressourcer fra de respektive regeringer. Dette skaber et yderligere pres på regeringerne for at prioritere deres egen finansiering ved at tilføre yderligere ressourcer til sundhedsvæsenet.

De store udfordringer fra befolkningsvæksten

Befolkningen i vores verden fortsætter med at stige. I oktober 2011 havde den nået 7 milliarder. Når hver kvinde i lande som Niger, Den Demokratiske Republik Congo (DRC) og Somalia i gennemsnit får mellem 6,5 og 7,5 børn i deres fødedygtige alder, bliver udfordringerne med at skaffe tilstrækkeligt med føde, uddannelse og sundhed næsten uoverstigelige. Over 80% af verdens befolkning lever i LICs og MICs, heraf kun 12% i LICs. Halvdelen af verdens befolkning lever i Øst- og Sydasiens. Den fattigste region, SSA, har en årlig befolkningsvækst på ca. 3%.

Den forventede tid det vil tage for at befolkningsvæksten når ned på nul afhænger af de antagelser, der lægges til grund for regnestykket. Ifølge FN vil den totale befolkning stadig stige når vi træder ind i det næste århundrede, og være på 10,9 milliarder i år 2100. Selvom forudsætningerne FN anvender er meget kritiserede, illustrerer forudsigelserne meget godt hvor seriøst problemet er: Næsten 4 milliarder flere mennesker, når vi runder det næste århundrede – eller en stigning med mere end halvdelen af vores nuværende befolkning. Men med mindre den tid der går mellem den næste milliard person ankommer til vores planet (for nuværende hver 12 år) ikke bliver drastisk forøget, så vil vi nå 10 milliarder længe inden år 2100.

Der er væsentlig ulighed i den totale fertilitet og børnedødelighed mellem indkomstgrupper, således at både fertilitet og dødeligheds rater falder med stigende indkomst. Dette understreger, i modsætning til hvad de fleste befolknings analyser foreskriver, at metoder til at reducere ulighed i samfundet må være en integreret ingrediens, når der designs politikker med henblik på at formindske befolkningsvæksten. Skønt der har været meget kritik og diskussion af *familie planlægnings* programmer, så er disse helt afgørende for fattigdoms-udryddelse, da de fremmer stigninger i levestandarden. Havde lande som Kina og Indien ikke gennemført (meget diskuterede, kontroversielle og i mange tilfælde ved brug af uacceptable

metoder) familie planlægnings programmer, ville vi i dag have haft mange hundrede millioner ekstra mennesker på vores planet, der skulle findes føde til.

Et internationalt handels regime der gavner de stærkeste

Handel drejer sig om politik, både på internationalt og nationalt niveau, særinteresser og fordeling af dets fordele. Havde det været tilfældet, at frihandel er så fordelagtig for alle parter som det normalt antages, så ville der ikke have været så mange handelshindringer (tariffer og tekniske) tilstede. Og det ville ikke have taget mere end et årti at forhandle den første internationale handelsaftale på plads i WTO regi (det skete først på Bali mødet i 2013).

Det internationale handelsregime er ikke effektivt set fra LIC landenes side. En ekspansion af *Syd-Syd handel* giver de bedste udsigter for at have gavn af international handel. Da den "*told fri kvota fri*" adgang for de mindst udviklede lande til både EU og andre høj-indkomst markeder er en fordel, er det bedste tilbud høj-indkomst landene kan give at lade dette gælde for 100% af alle varer (undtagen våben). Den nuværende 97% dækning udelukker i praksis en lang række essentielle produkter, hvor de mindst udviklede lande har en komparativ fordel. Handelslettelser (reformer af grænseprocedurer mv.), også i LICs, vil bidrage til at reducere omkostningerne ved international handel, også for eks- og importører i disse lande.

Globale værdikæder spiller en stigende rolle i international handel, hvor en stor andel af den globale handel er tilknyttet internationale handelsnetværk af multinationale virksomheder. *Fordelingen af fordelene ved handelslettelser* afhænger derfor af de markeds strukturer, hvori de *globale værdikæder* opererer. Fordelene ved handelslettelser vil normalt ikke blive reflekteret i lavere forbrugerpriser eller i højere betalinger til underleverandører (mindre firmaer) eller i betaling af højere lønninger til ansatte hos underleverandørerne. Normalt vil kun en mindre del af værditilvæksten i international handlede varer stamme fra de primære producenter, enten ansatte eller mindre landbrug i LICs eller MICs. Dette giver gode muligheder for de multinationale firmaer, der typisk leder de globale værdikæder, for at tilegne sig en uforholdsvis stor andel af fordelene ved handelslettelser.

Strukturel transformation gennem investeringer

Strukturel transformation af økonomier i LICs er et ufravigeligt krav for, at de permanent kan forlade denne gruppe af lande. Det kræver, at folk bliver flyttet fra lav produktive sektorer til sektorer der vokser i både størrelse og produktivitet, hvis et land skal opnå en positiv dynamisk strukturel transformation. Disse sektorer er ikke ens fra land til land. Detaljerede lande analyser er derfor nødvendige for at identificere høj-produktive vækst sektorer og de rette instrumenter til at støtte disse. Denne type vurderinger er en del af de *investerings politikker*, som er nødvendige for at understøtte strukturelle ændringer. Andre væsentlige elementer af investerings politikker er især skabelsen af *frem- og bagudrettede forbindelser mellem virksomheder og afsmittende virkninger til andre*, når der er tale om udenlandske direkte investeringer, men også fjernelse af flaskehalse for nye økonomiske aktiviteter, styrkelse af intellektuelle rettigheder, konkurrence politik og fremme af iværksættere. Syd-Syd integration, både hvad angår handel og direkte udenlandske investeringer, skal være et af elementerne i de politikker, der søger at accelerere strukturel transformation, specielt i SSA, hvor behovet er størst.

Styrken ved landbrugs ledet vækst til at reducere fattigdom og ulighed

Landbrug er den langt bedste sektor til at udrydde absolut fattigdom. Landbrugsledet vækst er ligeledes bedre til at mindske ulighed end alle andre sektorer. Når formålet er at udrydde absolut fattigdom og mindske ulighed, kommer landbrug til at spille en helt unik og betydningsfuld rolle. Inden for de ikke-landbrugsmæssige sektorer er landbrugsforarbejdningens industri den sektor, der klarer sig bedst ud fra de to kriterier – fattigdoms og uligheds reduktion. Som sådan er denne sektor derfor et vigtigt supplement til og en ingrediens i landbrugsledet vækst.

Men landbrugsforarbejdningensindustrien i SSA vil ikke være i stand til effektivt permanent at reducere absolut fattigdom, med mindre landbrugssektoren bliver transformeret gennem landbrugsmæssig intensivisering med meget højere ydelser, baseret på principperne fra den grønne revolution. Den nuværende produktivitet, og dermed produktion, i landbrugssektoren er simpelthen for lav til en bæredygtig understøtning af strukturel transformation udelukkende på basis af en voksende forarbejdningensindustri.

Infrastruktur og inklusiv innovation til fremme af fattigdomsudryddelse

En af forudsætningerne for at virksomheder kan være innovative og lave teknologisk udvikling, er at en god infrastruktur er på plads, først og fremmest elektricitet. Men også kvaliteten af transport infrastrukturen og tilgængeligheden af rent vant og forbedret sanitet spiller en rolle, da det indvirker på beliggenheden af virksomheder og hvor uddannet arbejdskraft bosætter sig. Denne type infrastruktur er klare kandidater for offentlige investeringer. En ny bestemmende faktor er tilstedeværelse af fiber optiske netværk til bredbånd og netværk for mobil telefoni. Klynger af virksomheder, hvor der er let adgang til deling af information, viden og erfaringer, giver et bedre miljø, hvori innovation kan ske.

Med forbedret adgang til denne type infrastruktur er informations og kommunikations teknologiske (ICT) applikationer gradvist blevet vigtige for *inklusive innovationer*. De giver muligheder for stærkt forbedret velfærd og for at lette gennemførelsen af forretningsmuligheder for lav-indkomst grupper. Der er mange nye ICT baserede innovationer, lige fra brug af mobil telefoni til at overføre penge; få priser og markedsinformation på landbrugsprodukter; gravide kvinder der får regelmæssige tekstbeskeder fra sundhedsudbydere, hvilket forbedrer deltagelsen i fødselsforberedelse og senere opfølgning, til forbedrede muligheder for viden om sundhedsforanstaltninger. En top moderne sundhedsfaglig hjælpefunktion er etableret i Indien, hvor 80 millioner mennesker i Andra Pradesh har adgang til kvalificeret og standardiseret medicinsk information og rådgivning døgnet rundt.

Udviklingen af en gruppe ICT baserede innovationer til støtte for landbrug, sundhed, uddannelse og mobile bank services har uden tvivl forbedret levevilkårene for de lav-indkomst grupper, som har fået adgang hertil. Men for at innovationerne skal få en stor effekt, er det nødvendigt, at de når en større skala.

Størrelsen af den totale fattigdomskløft i MICs og LICs – målt i milliarder dollars

Værdien af den totale fattigdomskløft i MICs og LICs, målt i dollars, er mindre end 140 milliarder. Det er den indkomstoverførsel der skal til for at der ikke er nogle absolut fattige i verden mere. Det svarer ca. til værdien af den nuværende officielle udviklingsbistand. I MICs er behovet ca. 80 milliarder dollars, og i LICs er det lidt mindre end 60 milliarder dollars.

Størrelsen af internationale finansielle strømme – set i perspektiv af fattigdomskløften

Den totale årlige værdi af udenlandske direkte investeringer, andre private investeringer, remitter og udviklingsbistand, store finansielle strømme til LICs og MICs, er mere end 11 gange så stor som fattigdomskløften. Den totale opsparing og skattebetaling i disse lande er henholdsvis 7 og 3 trillioner dollars om året. Og eksport, en stærk generator for produktion og indkomst, er mere end 5 trillioner dollars om året. Mange gange højere end fattigdomskløften.

Internationale finansielle strømme til LICs og MICs, 2013, i milliarder dollars

	LIC	LMI	UMI	MIC	Total
Udenlandske direkte investeringer	24	110	601	711	735
Andre private investeringer	2	114	286	400	402
Remitter	24	174	126	300	324
Officiel udviklingsbistand	68	42	20	62	131
Total	118	440	1.033	1.473	1.592

Kilde: World Development Indicators, 2014 og OECD, ODA tables and Charts, 2013.

Problemet er, at fattigdomskløften er størst i de lande, hvor skatteintægten, eksporten, direkte udenlandske investeringer og remitter er mindst. Så det er nødvendigt at skelne mellem LICs og MICs. På alle disse parametre er MICs bedre stillet end LICs. Og de er så meget bedre stillet, at *de selv kan klare at udrydde al absolut fattigdom*, skønt to tredjedele af den 1 milliard, som lever under fattigdomsgrænsen, befinder sig i MICs. Den rigeste del af befolkningen i MICs har så en stor del af indkomsten, at en omfordelings mekanisme uden de store problemer kunne udrydde al absolut fattigdom fra det ene år til det andet i de fleste MICs. Og med alle de andre ressourcer disse lande har til rådighed, er der al mulig god grund til at tro, at de kan klare denne udfordring selv. Der er helt sikkert ikke behov for, at skatteyderne i de rige lande skal betale for dette ud af budgetterne for udviklingsbistand.

Situationen er en anden i LICs. De har lidt mere end 40% af den globale fattigdomskløft. Af denne stammer mere end halvdelen fra bare 4 lande: Bangladesh, DRC, Etiopien og Madagaskar. Fire lande, der kun opkræver meget lave andele af BNP i skatter (10-14%). Men det totale BNP i alle LICs er kun omkring 560 milliarder dollars og deres eksport er kun 100 milliarder dollars. *De kan helt sikkert ikke klare sig uden ekstra udenlandske finansielle ressourcer* – fattigdomskløften er omkring 10% af deres BNP. Men kløften er ikke så stor, at det er en umulig opgave at dække den.

Udover disse finansielle strømme eksisterer der en beholdning af ressourcer, ejet af nogle borgere i LICs og MICs, som kunne anvendes til at sætte skub i økonomierne, hvor disse personer bor. Store summer af kapital - betegnet *ulovlige finansielle strømme* - er gennem mange år tappet af korrupte præsidenter, ministre og højtstående regeringsansatte og gemt væk på skjulte bankkonti i skattely rundt om i verden. Herudover har multinationale selskaber under- og overfaktureret eksport og import for at trække penge ud af disse lande. I 2011, på bare et år, var den totale størrelse heraf tæt på 1 trillion dollars, eller næsten 20% af eksporten fra alle LICs og MICs tilsammen.

Skatte reform med øget skatteopkrævning og international kamp mod skatteunddragelse

Når det kommer til finansiering, skal der både ske ændringer i de internationale og nationale skatte regimer. Landene skal øge deres skatteopkrævning, skatteunddragelse må stoppes, ulovlige finansielle strømme bekæmpes, nye skatteobjekter introduceres (herunder på ressource dividender og finansielle transaktioner) og skattesystemet skal anvendes til at omfordele indkomst fra de rige til de som lever under fattigdomsgrænsen. Nogle af disse opgaver kan ikke løftes af de enkelte lande. Der er behov for international støtte, bl.a. til at skabe fuld gennemsigtighed i skattebetalinger fra virksomheder, der opererer i mere end et land, lukning af alle skattely samt meget forbedret udveksling af skatteinformation.

Nødvendigheden af opsparring og veludviklede finansielle systemer for strukturel transformation

Velfungerende finansielle systemer spiller en vigtig rolle for at opnå langsigtet økonomisk vækst. Specielt tilskyndelsen til at forøge likviditeten til langsigtede investeringer, som kan lede til strukturel transformation af økonomier. Dette understreger nødvendigheden af at udvikle de *finansielle sektorer som en forudsætning for strukturel transformation* i LICs og MICs.

Øgning af værdien af remitter som bidrag til at udrydde fattigdom

Værdien af remitter for modtagerne er på nuværende tidspunkt lavere end de burde være. Pga. monopoler på markedet for at transferere penge og en række snærende regulativer når det kommer til de store beløb af remitter, som hvert år overføres, er *omkostningerne ved at sende remitter* fra et land til et andet uoverkommelig høj. For nuværende 8% i gennemsnit, men over 20% når det gælder nogle overførsler mellem lande i SSA. En reduktion i omkostningen ved at gennemføre disse overførelser vil øge værdien af remitter i modtagerlandene væsentligt. Vigtige spillere for at ændre reglerne så omkostningerne kan reduceres, er regeringer i lande, der modtager store summer af remitter samt internationale organisationer som Verdens Post Foreningen og den Internationale Telekommunikations Forening. Heldigvis er dette blevet til et punkt, som også G-20 landene diskuterer, senest på deres møde i december 2014. Men lande der giver udviklingsbistand, kan også spille en rolle via deres medlemskab af disse organisationer.

Brug af *diaspora* obligationer for at rejse kapital til bl.a. infrastrukturelle investeringer (så som dæmninger, veje, generering af elektricitet, fiber-netværk til internet men også hospitaler og skoler) er også en farbar vej fremad. For at overkomme mulige bekymringer hos investorer er det nødvendigt at sikre tilstrækkelig tiltro til regeringers evne og vilje til tilbagebetaling. Dette vil ofte kræve oprettelse af delvise garantier, som bl.a. kunne komme fra den Multilaterale Investerings Garanti Agentur eller fra garanti mekanismer etableret som en del af innovative infrastrukturelle finansiering mekanismer.

Øget, omprioriteret og mere effektiv udviklingsbistand – med kun eet formål

Øget udviklingsbistand, sammen med en omprioritering af bistanden er også et element af den strategiske tilgang for at udrydde absolut fattigdom, reducere uligheden og fremme bæredygtig økonomisk vækst. Den officielle udviklingsbistand skal ændres så den kun har *et formål – udryddelse af absolut fattigdom*. Både på papiret og i praksis. Øget udviklingsbistand er en politisk beslutning i hvert enkelt land, og det er en knap ressource. Derfor er det kun LICs der skal modtage denne. Forudsat de er villige til at indgå en overenskomst med giverne.

En overenskomst, hvor de påtager sig at gennemføre reformer specielt af deres skattesystem ved at introducerer omfordelings mekanismer til gavn for de absolut fattige samt øge andelen af det offentlige budget til fordel for uddannelse, sundhed og familieplanlægning.

En anden essentiel omprioritering af udviklingsbistand er en *øgning af dens komplementaritet* med de øvrige finansielle strømme. Årsager er, at udviklingsbistand alene ikke kan løse de store udfordringer som specielt LICs står overfor. Størrelsen af den officielle udviklingsbistand er for lille, og modtagerregeringerne og giverne af udviklingsbistand er ikke hovedrolleindehaverne i en række af sektorer, som er vigtige for udryddelse af fattigdom. For at få mest værdi for pengene fra de knappe bistands ressourcer, er det nødvendigt med innovative løsninger til at komplementere og øge effekten af de andre større finansielle strømme.

Bundlinjen – vi skal alle bidrage

Det interessante er, at alle de nødvendige metoder til at afskaffe fattigdom, både den økonomiske og multi-dimensionelle, reducere ulighed og sikre bæredygtig økonomisk vækst, allerede er kendte. Vi ved hvad der skal gøres.

Der er en rolle at spille for udviklingsbistand. Men det største arbejde skal regeringerne i LICs og MICs selv gøre.

Den politiske vilje er det vigtigste, både i høj-, mellem- og lav-indkomstlande. Verden er nu så globaliseret, at kun fælles løsninger er brugbare. Vi skal alle bidrage.